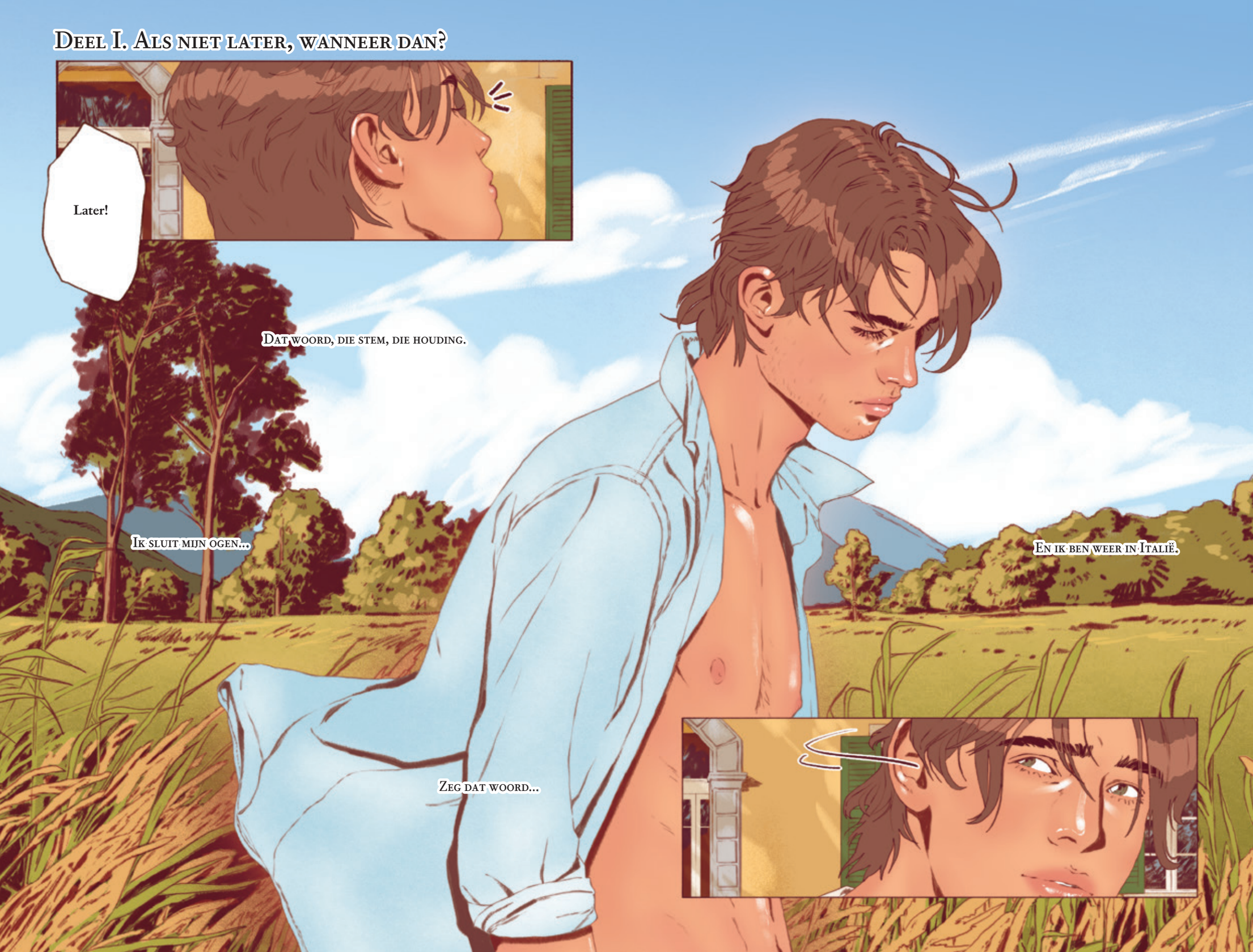
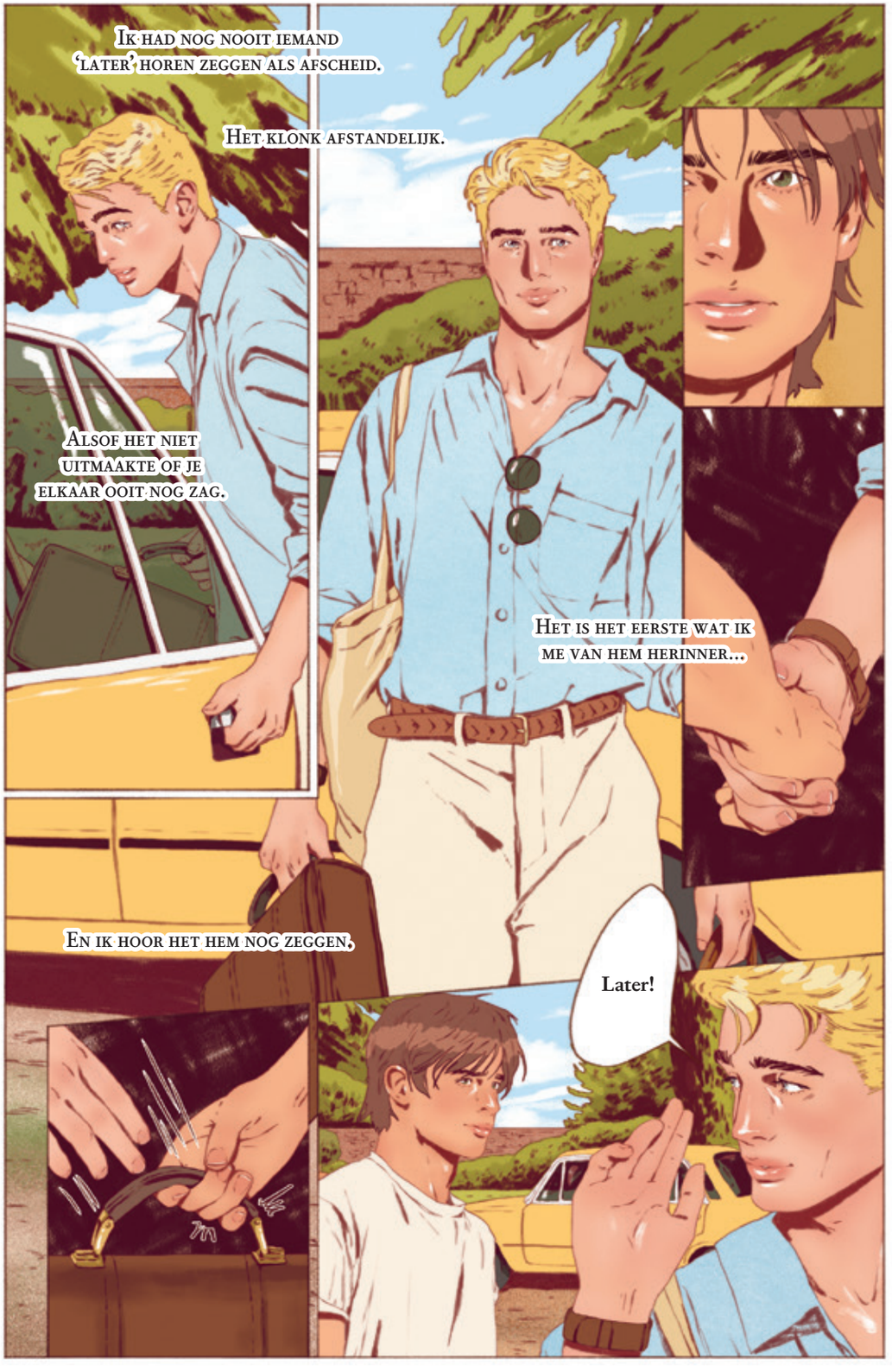
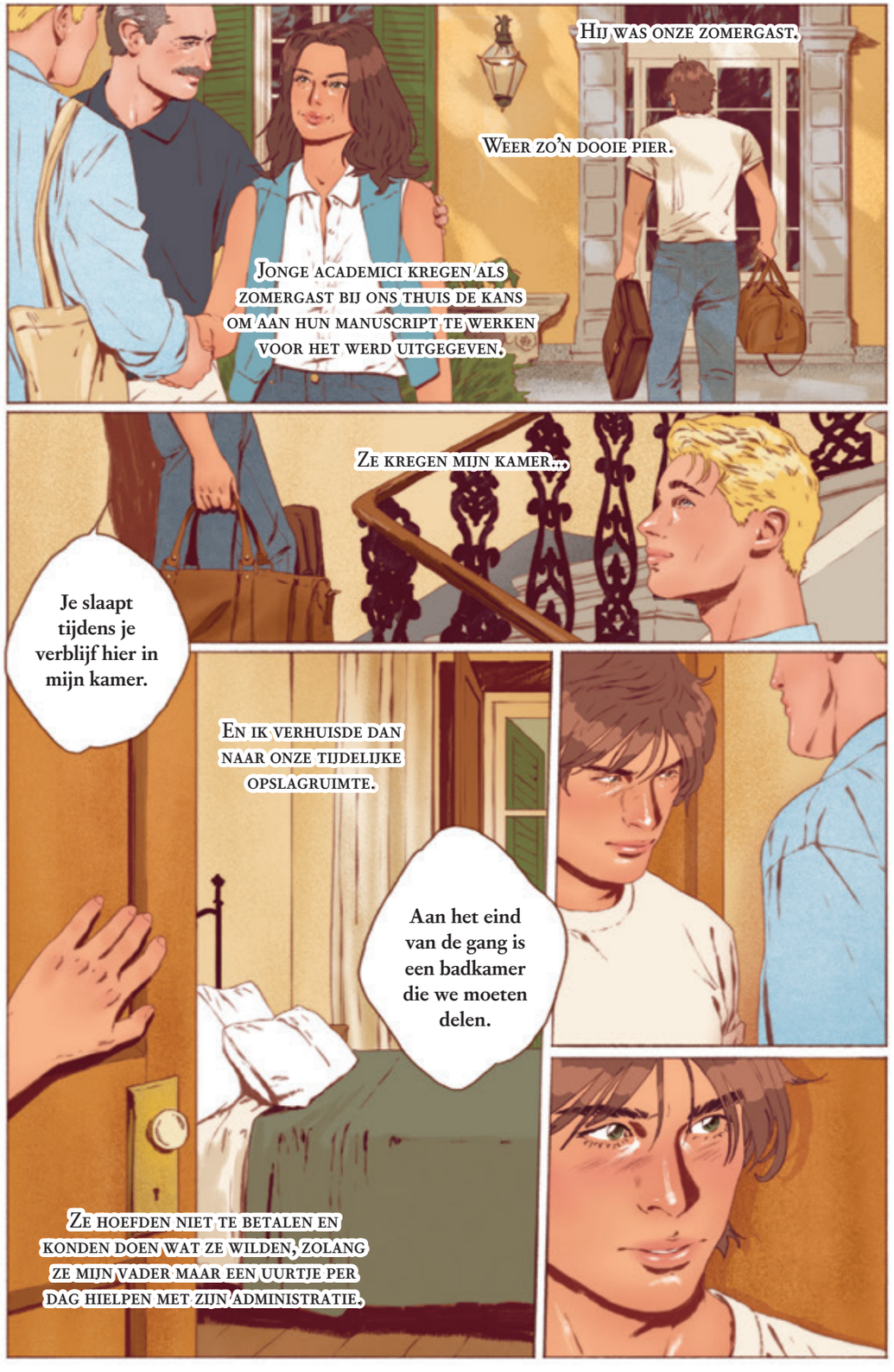
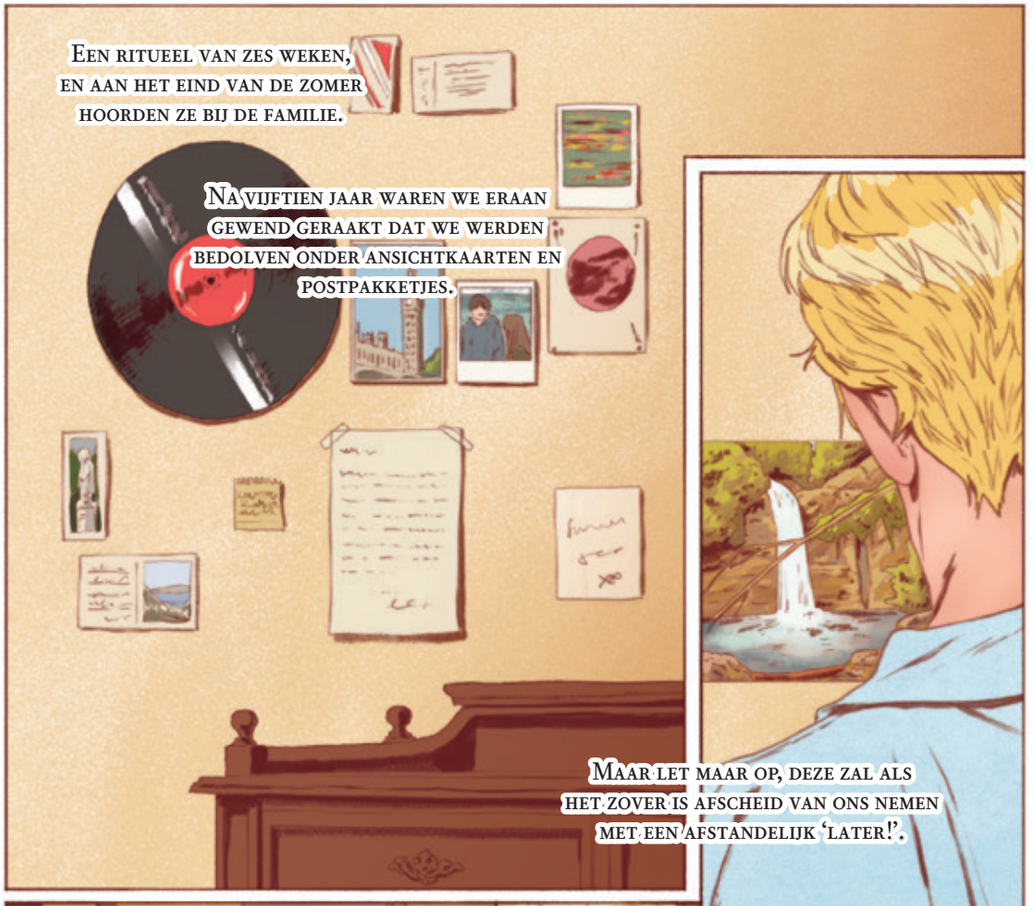
Deel I. Als niet later, wanneer dan?

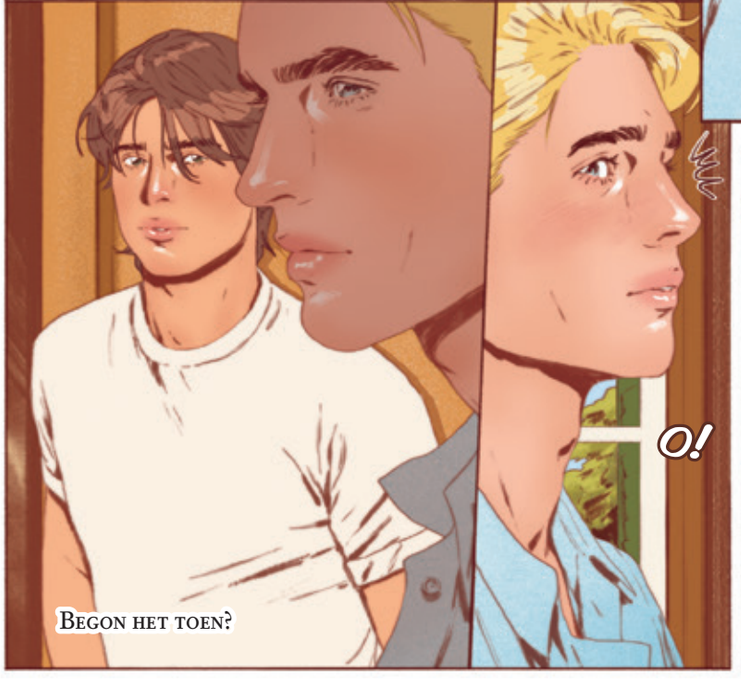

Ik had nog nooit iemand 'later' horen zeggen als afscheid.
Het klonk afstandelijk.
Alsof het niet uitmaakte of je elkaar ooit nog zag.
Het is het eerste wat ik me van hem herinner...
En ik hoor het hem nog zeggen,
Later!

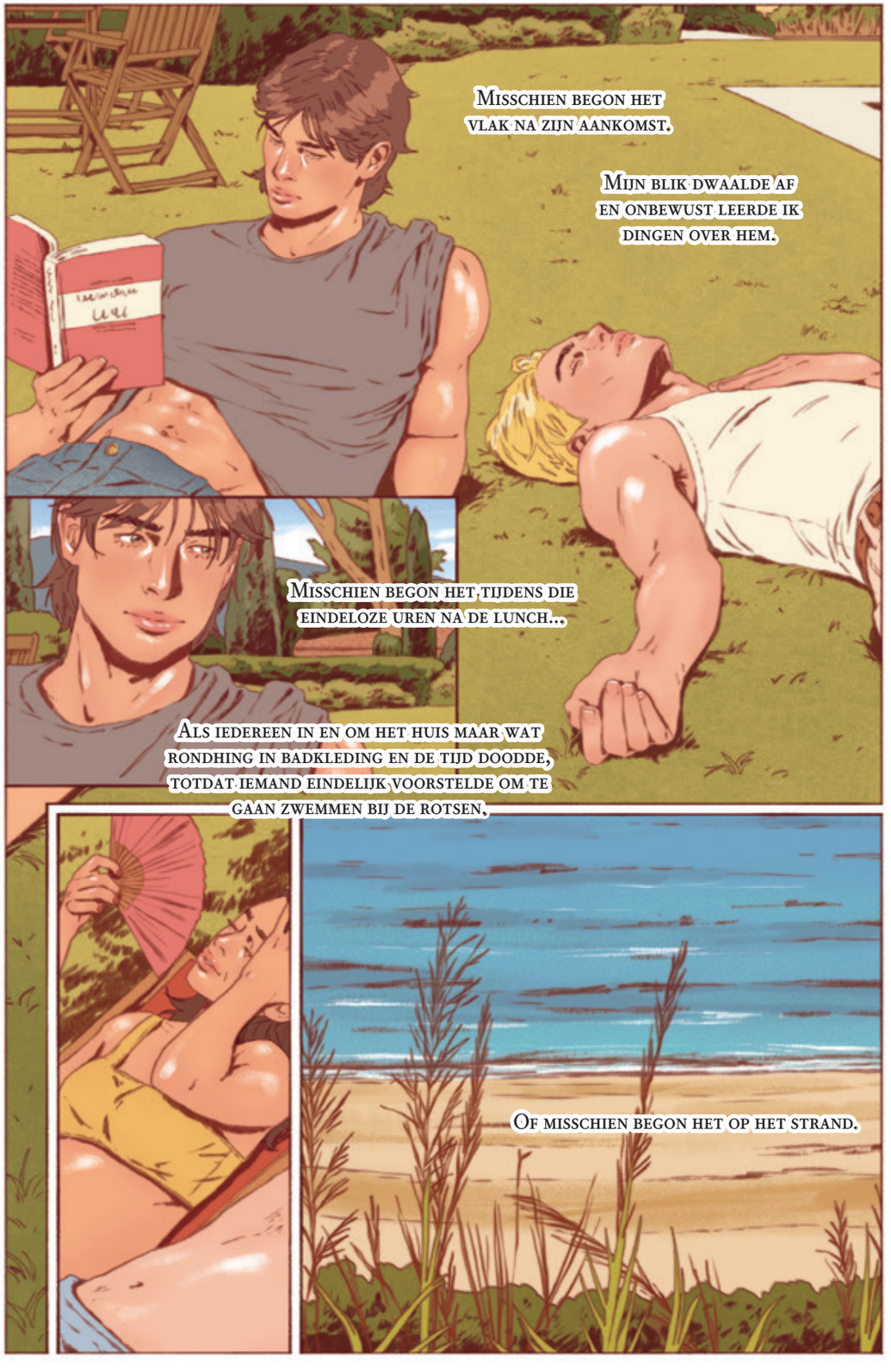

Hij was onze zomergast.
Weer zo'n dooie pier.
Jonge academici kregen als zomergast bij ons thuis de kans om aan hun manuscript te werken voor het werd uitgegeven.
Ze kregen mijn kamer...
Je slaapt tijdens je verblijf hier in mijn kamer.
En ik verhuisde dan naar onze tijdelijke opslagruimte.
Aan het eind van de gang is een badkamer die we moeten delen.
Ze hoefden niet te betalen en konden doen wat ze wilden, zolang ze mijn vader maar een uurtje per dag hielpen met zijn administratie.

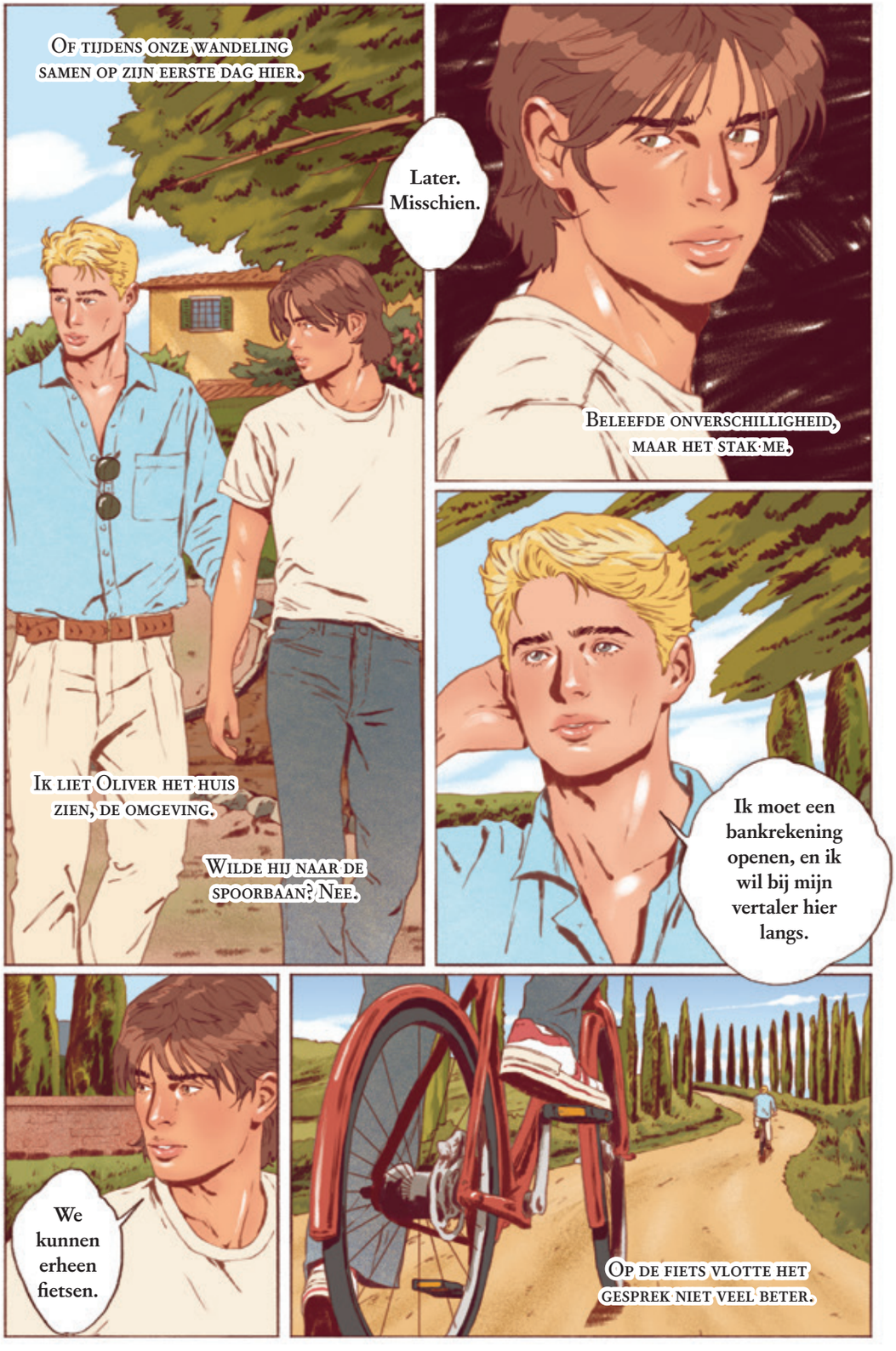

Een ritueel van zes weken,
en aan het eind van de zomer
hoorden ze bij de familie.
Na vijftien jaar waren we eraan
gewend geraakt dat we werden
bedolven onder ansichtkaarten en
postpakketjes.

Maar let maar op, deze zal als
het zover is afscheid van ons nemen
met een afstandelijk 'later!'.

O!
Begon het toen?

ZWIEP

Misschien begon het
vlak na zijn aankomst.
Mijn blik dwaalde af
en onbewust leerde ik
dingen over hem.
Misschien begon het tijdens die
eindeloze uren na de lunch...
Als iedereen in en om het huis maar wat
rondhing in badkleding en de tijd doodde,
totdat iemand eindelijk voorstelde om te
gaan zwemmen bij de rotsen.
Of misschien begon het op het strand.

Of tijdens onze wandeling samen op zijn eerste dag hier.
Later. Misschien.
Beleefde onverschilligheid, maar het stak me.
Ik liet Oliver het huis zien, de omgeving.
Wilde hij naar de spoorbaan? Nee.
Ik moet een bankrekening openen, en ik wil bij mijn vertaler hier langs.
We kunnen erheen fietsen.
Op de fiets vlotte het gesprek niet veel beter.

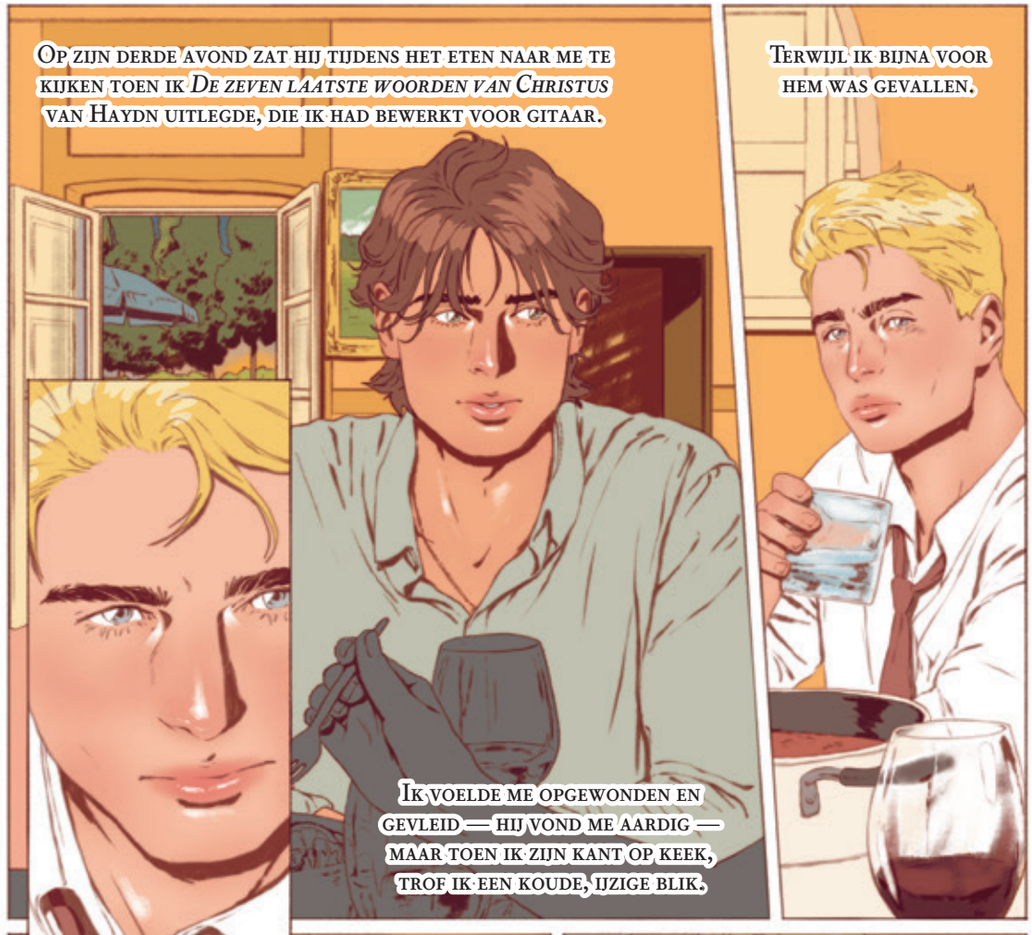

Wat doe je hier zoal?
Niets. Wachten tot de zomer voorbij is.
En wat doe je dan in de winter?
Zeg maar niks: wachten tot het zomer wordt, toch?
HA
HA
HA

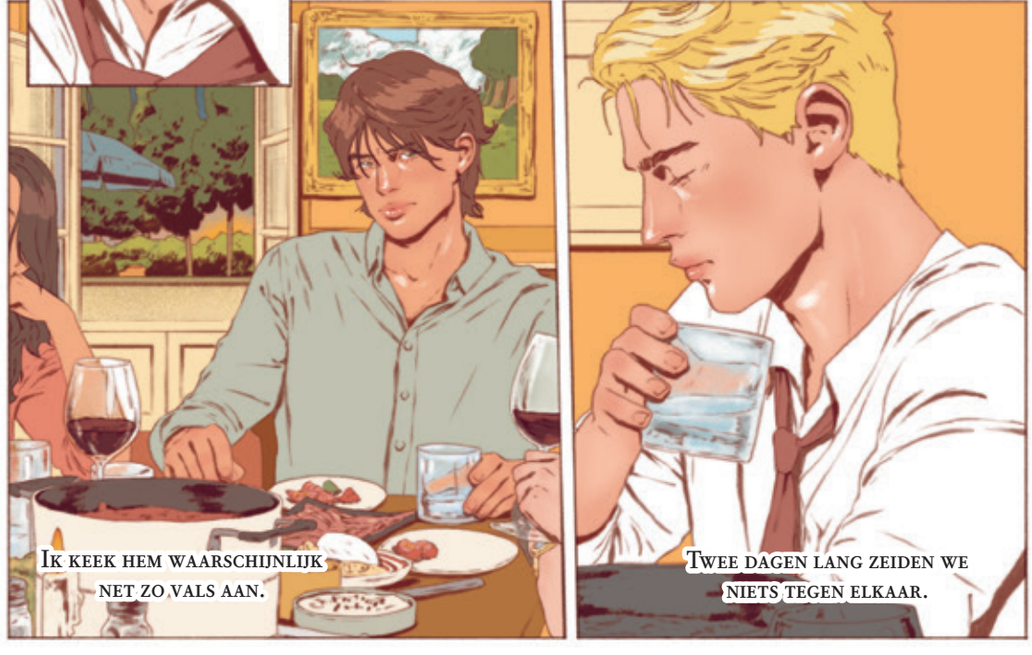

Hij vroeg wat ik deed. Ik tenniste. Zwom. Ging 's avonds uit. Jogde. Bewerkte muziek. Las.
Ik bedacht dat hij net een boek over Heraclitus af had, en dat 'lezen' een groot deel van zijn leven uitmaakte. Ik wou dat ik lezen meer had benadrukt, zodat mijn interesses meer gelijk lagen met die van hem.
Ik jog ook, 's ochtends vroeg.
Is hier een goede plek om te joggen?
Op de boulevard. Als je wilt, kan ik het je laten zien.
Later, misschien.
Het was een klap in m'n gezicht, net nu ik hem aardig begon te vinden.

Wat dacht je van San Giacomo?
Je doet een moord voor het uitzicht daar.
Later, misschien. Ik moet gaan.
Alle gasten vonden dat fantastisch.
Ik dacht hem te kunnen overhalen met het uitzicht op de stad, de zee, de eeuwigheid.
Maar nee.
Het kan veel later zijn begonnen dan ik denk, zonder dat ik het eigenlijk merkte.

Hoe kan ik het niet gemerkt hebben, vraag je?
Ik ken verlangen maar al te goed —
en toch was het me deze keer
volkomen ontgaan.

Ik was uit op dat sluwe lachje dat iedere keer dat
hij mijn gedachten las zijn gezicht deed oplichten...
Terwijl ik eigenlijk alleen maar huid wilde.

Op zijn derde avond zat hij tijdens het eten naar me te
kijken toen ik *De zeven laatste woorden van Christus*
van Haydn uitlegde, die ik had bewerkt voor gitaar.
Ik voelde me opgewonden en
gevleid — hij vond me aardig —
maar toen ik zijn kant op keek,
trof ik een koude, ijzige blik.
Terwijl ik bijna voor
hem was gevallen.

Ik keek hem waarschijnlijk
net zo vals aan.
Twee dagen lang zeiden we
niets tegen elkaar.

Vervolgens ging alles opeens weer gewoon.
Heb je zin om mee te gaan joggen?

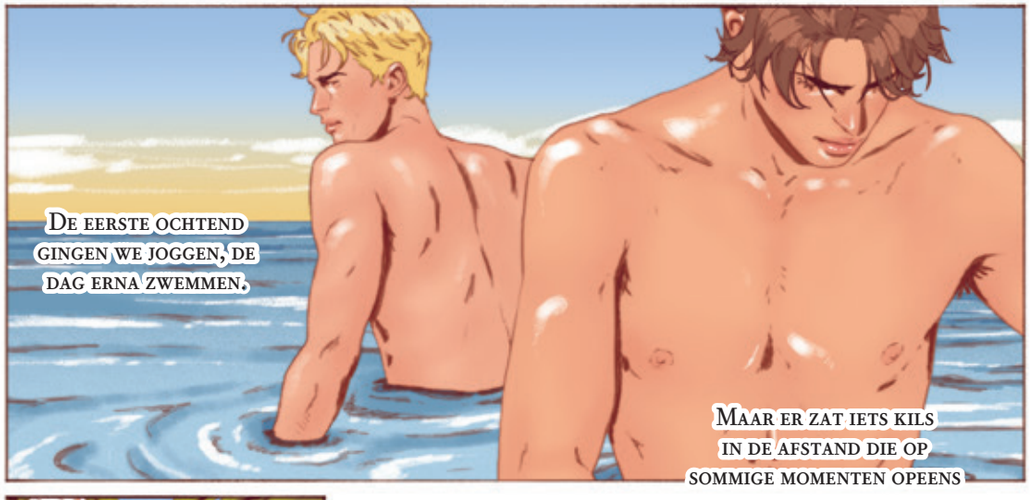

Nee, niet echt.

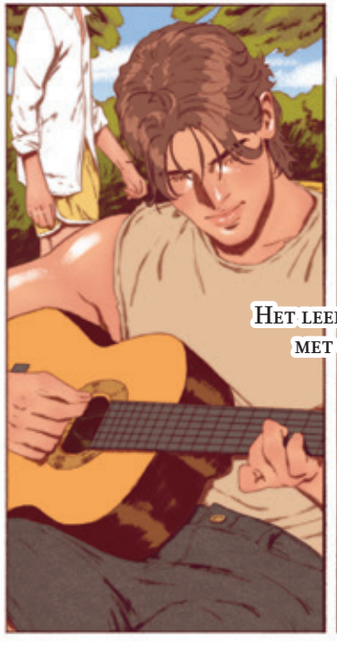

Laten we dan gaan zwemmen.

De pijn, de opwinding, de prikkel van een nieuw iemand...

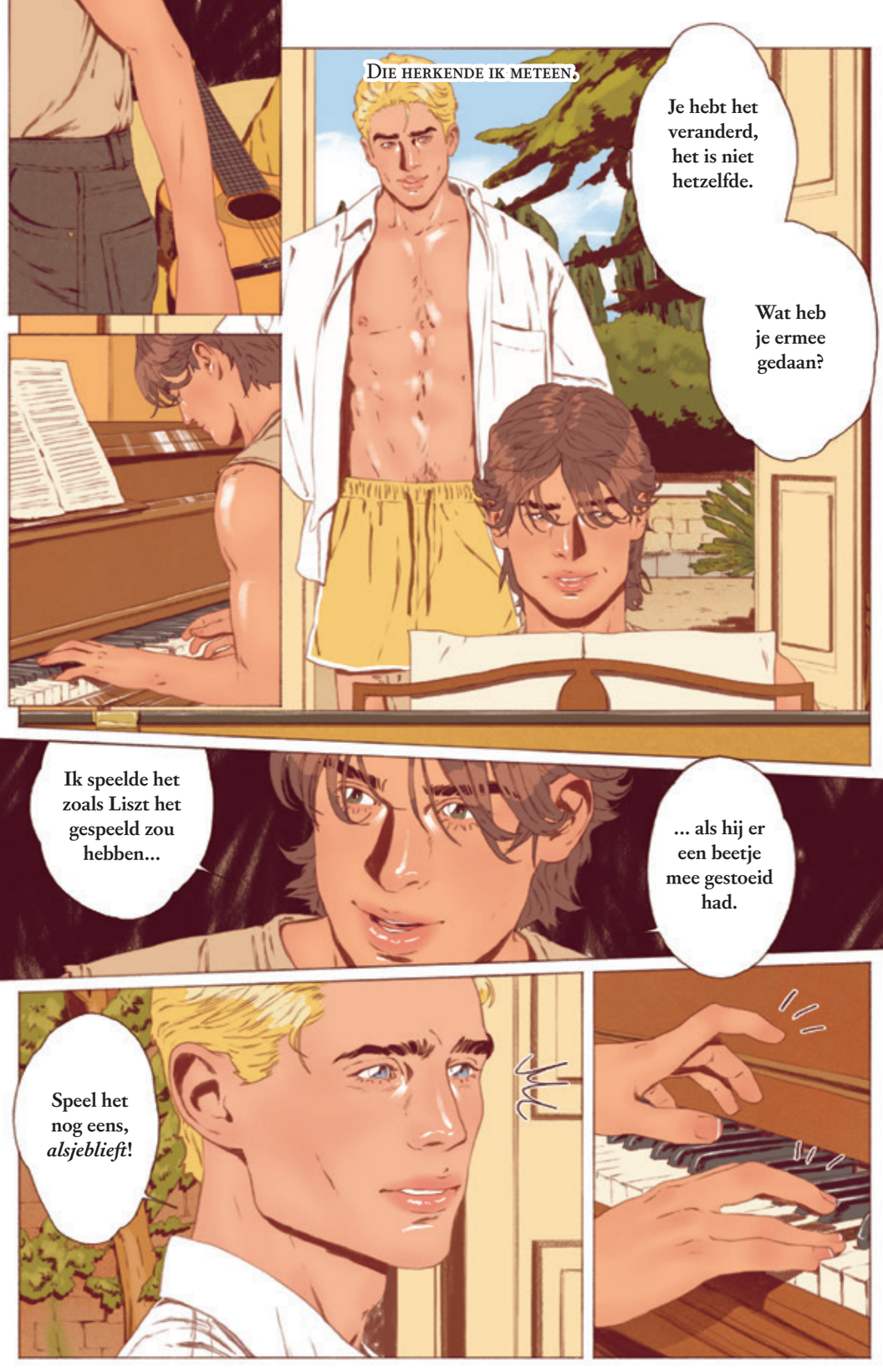

De belofte van zo veel gelukzaligheid binnen bereik.
Alles waarmee ik was opgegroeid en wat ik mijn hele leven had gekend, keerde zich ineens tegen me en werd gekleurd door de gebeurtenissen van die zomer.

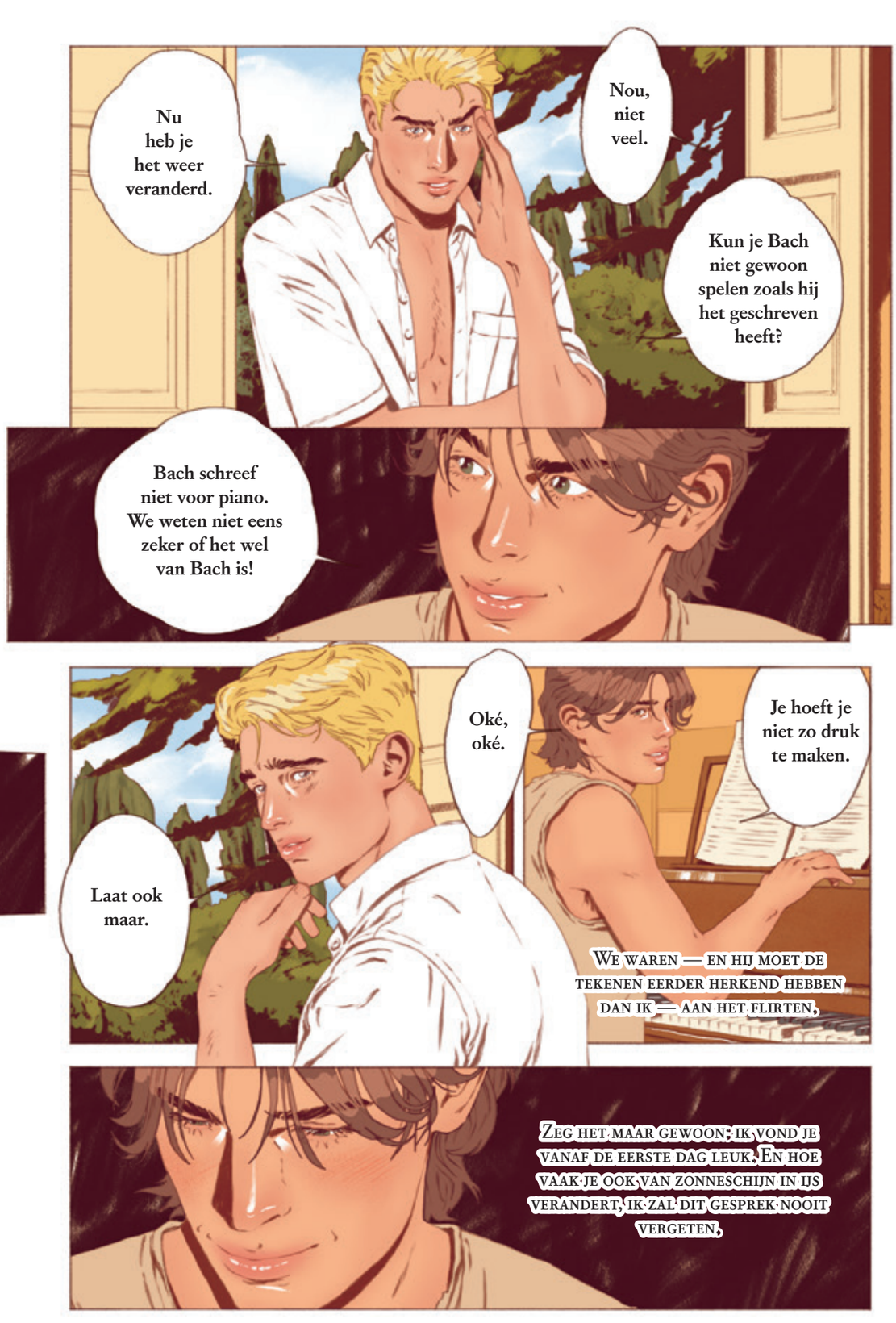

Of misschien begon het na zijn eerste week, toen ik dolblij merkte dat hij nog steeds wist wie ik was, dat hij me niet negeerde.

De eerste ochtend gingen we joggen, de dag erna zwemmen.
Maar er zat iets kils in de afstand die op sommige momenten opeens tussen ons sloop.

Het leek wel of hij het met opzet deed.

De staalharde blik kwam altijd weer terug.

Die herkende ik meteen.
Je hebt het veranderd, het is niet hetzelfde.
Wat heb je ermee gedaan?
Ik speelde het zoals Liszt het gespeeld zou hebben...
... als hij er een beetje mee gestoeid had.
Speel het nog eens, *alsjeblieft*!

Nu heb je het weer veranderd.
Nou, niet veel.
Kun je Bach niet gewoon spelen zoals hij het geschreven heeft?
Bach schreef niet voor piano. We weten niet eens zeker of het wel van Bach is!
Oké, oké.
Je hoeft je niet zo druk te maken.
Laat ook maar.
We waren — en hij moet de tekenen eerder herkend hebben dan ik — aan het flirten.
Zeg het maar gewoon: ik vond je vanaf de eerste dag leuk. En hoe vaak je ook van zonneschijn in ijs verandert, ik zal dit gesprek nooit vergeten.